

سه رو كايه تي نه نجومه نى وه زيران

ژماره : ۵۳۱۵ له ۲۰۱۷/۱۲/۱۰

برپارى

ژماره (۱۲۲) ى سالى ۲۰۱۷

پشتبه ست به حوكمه كانى ماده ى (۳۵) له ياساى پاريزگايه كانى هه ريئى كوردستان - عيراق ژماره (۳) ى سالى ۲۰۰۹، و له بهر روئشنايى نه حكامى برگه ى (۴) له ماده ى هه شته م له ياساى نه نجومه نى وه زيرانى هه ريئى كوردستان ژماره (۳) ى سالى ۱۹۹۲ هه مواركراو، و له سه ر پيشنيارى وه زاره تي شاره وانى و گه شتوگوزار، نه نجومه نى وه زيران له كو بوونه وه ى ناسايى خۆ ى ژماره (۳۶) ى گرئدراو له ۲۰۱۷/۱۱/۲۷، برپارى ده رچواندنى نه م پيپروه ى خواره وه ى دا:

پيپروه ى ژماره (۵) ى سالى ۲۰۱۷

پيپروه ى پيكهينانى نه نجومه نه كانى شاره وانى له هه ريئى كوردستان - عيراق

ماده ى يه كه م :

مه به ست له م ده ستواؤانه ى خواره وه ماناكانى به رامبه ريانه له هه ر شوئنيئى كه نه م پيپروه هه هاتبن:

يه كه م: هه ريئى كوردستان - عيراق.

دووهم: نه نجومه نى وه زيران: نه نجومه نى وه زيرانى هه ريئى.

سييه م: وه زير: وه زيرى شاره وانى و گه شت و گوزار.

چواره م: نه نجومه نى شاره وانى.

پيئجه م: سه روئكى نه نجومه نى شاره وانى.

شه شه م: جيگرى سه روئكى: جيگرى سه روئكى نه نجومه نى شاره وانى.

حه وه ته م: نه ندام: نه ندامى نه نجومه نى شاره وانى.

هه شته م: نه نجومه نى پاريزگا: نه نجومه نى ته و پاريزگايه ى كه وا شاره وانبيه كه ده كه ويته سنورى كارگيپيه كه ى.

نوويه م: ياسا: ياساى به رپروه بردنى شاره وانبيه كانى هه ريئى كوردستان - عيراق ژماره (۶) ى سالى ۱۹۹۳ ى

هه مواركراو.

ماده ى دووهم :

يه كه م: پيكهينانى نه نجومه نه كانى شاره وانى و ده ستنيشان كردنى نه ندامه كانى له لايه ن نه نجومه نى ته و

پاريزگايه ده بيت كه وا شاره وانبيه كه ده كه ويته سنورى كارگيپيه كه ى، و له سه ر پيشنيارى ده سه لائى

كارگيپى.

دووهم: ژماره ى نه ندامانى هه ر نه نجومه نيئى به گوئره ى پؤلينكراوى شاره وانبيه كان ده بيت به پيئى ته وه ى له

هه ردوو ماده ى چواره م و هه ژده مى ياسادا هاتوون به و مه رجه ى ژماره ى نه ندامه كان له (۵) پيئيج

نه ندام كه متر نه بيت و له (۱۷) حه قده نه نداميش زياتر نه بيت.

ماددهى سېيەم:

يەككەم: ئەنجومەنى شارەوانى لە سەرۆك و جىگرى سەرۆك و ئەندامان پىكدىت. دووهم: سەرۆك بەرپۆبەردنى كاروبارى ئەنجومەن لەئەستۆ دەگرىت و سەرۆكايەتى كردنى دانىشتەكانى دەكات و پىادەى كارەكانى دەكات بەپىي ئەو دەسلەتانهى لە ياسا و لەم پىرەودا پىي دراوه.

سېيەم: جىگرى سەرۆك شوپىنى سەرۆك دەگرىتەوه لە بەرپۆبەردنى كاروبارەكانى ئەنجومەن لە كاتى ئامادەنبەونى و ئەو كارانە لەئەستۆ دەگرىت كە لە لاين ئەنجومەنەوه پىي دەسپىردىت و ئەو دەسلەتانهى پىي دراوه پىادە دەكات.

ماددهى چوارەم:

لەگەل رەچاوكردنى حوكمەكانى ماددهى دووهمى ئەم پىرەوه دەستنىشانكردنى ئەندامانى ئەنجومەنى شارەوانى لەوانەى خاوەن كارامەيى و پىسپۆرايەتىن بەم شىپۆهەيى خوارەوه دەبىت:

يەككەم: نوپنەرانى فرمانگە حكومىيەكان لە يەكە كارگىرپىيەكان بەو مەرجەى رىژەى (٤٠%) ى ژمارەى ئەندامانى ئەنجومەن پىكبەيىن.

دووهم: نوپنەرانى يەكيتىيى و سەنديكاو رىكخراوه ناحكومىيەكان بەو مەرجەى رىژەى (٦٠%) ى ژمارەى ئەندامانى ئەنجومەن پىكبەيىن.

ماددهى پىنجەم:

ئەمانەى خوارەوه مەرجن بۆ ئەو كەسەى وەك سەرۆكى ئەنجومەنى شارەوانى يان جىگرى سەرۆك يان ئەندام تىايدا دەستنىشان دەكرىت:

يەككەم: پىويستە ھەر يەكە لە سەرۆك و جىگرى سەرۆك تەمەنى سى سالىان تەواو كرىدىت و بەلاى كەم ھەلگىرى پروانامەى زانكۆيى بەرايى بن لە ئەندازىارى يان ياسا يان بەرپۆبەردن و ئابورىيى، يان ئەوھى ھاوتايانە، و خاوەنى لىھاتەيى ياسايى بن.

دووهم: پىويستە ئەندامى ئەنجومەن تەمەنى سى سالى تەواو كرىدىت و ھەلگىرى پروانامەى ئامادەيى بىت بۆ ئەو ئەنجومەنانەى لە يەكە كارگىرپىيەكان پىكدەھىنرەن و ھەلگىرى پروانامەى خویندىنى بنەپەرتى بىت بۆ ئەنجومەنەكانى شارەوانەى دىكە، و خاوەنى لىھاتەيى ياسايى بىت.

سېيەم: پىويستە رەگەزنامەى عىراقى بىت.

چوارەم: پىويستە پىنگەو نوبانگى باش بىت و بە تاوانىكى ئابروپەر يان زىندانىكردن لە تاوانى كوشتنى بە ئەنقەست يان دزى حوكم نەدرا بىت و بەشدارى نەكردىت لە يەككە لەو تاوانانەى دەسلەلاتى دىكتاتۆرى دژ بە گەلى كوردستان ئەنجامى داوه.

ماددهى شەشەم:

يەككەم: تاكە كەسيكى دياركراو نابىت بىتتە سەرۆك يان جىگرى سەرۆك يان ئەندام لە زياتر لە يەك ئەنجومەنى شارەوانى، وە مەرجە پەيوەندى خزمایەتى تا پلەى چوارەم لە نيوان سەرۆك و جىگەرەكەى و ئەندامانى يەك ئەنجومەنى شارەوانى نەبىت.

دووہم: نابیت نیوانی ئەندامییتی ئەنجومەنی شارەوانی و ئەندامییتی ھەر ئەنجومەنیکی ھەلبژێردراو بەپیتی یاسا، کۆ بکریئەوہ.

ماددە ی جەوتەم:

ماوەی خولی ئەنجومەن چوار سالا بەپیتی حوکمەکانی یاسا.

ماددە ی ھەشتەم:

یەكەم: ئەنجومەن بەلای كەم یەك دانیشتنی ئاسایی لە ھەفتە یەكدا گری دەدات و دانیشتنەکانی بە ئاشکرا دەبن.

دووہم: سەرۆکی ئەنجومەن یان دوو لەسەر سیی ژمارە ی ئەندامەکانی بۆیان ھە یە بانگھێشتی کۆبوونەوہ ی ئاسایی بکەن، بەو مەرجە ی کۆبوونەوہ کە تەنھا بپروانیت لەو بابەتانە ی لە بانگھێشتنامە کە دیارکراون و گشت ئەندامەکان لەم بارە یەوہ بەر لە یەك رۆژ لە گریدان ی کۆبوونەوہ کە پێراگە یان دنیان بۆ دە کریت.

سییەم: سەرۆکی ئەنجومەن بۆی ھە یە ھەر فەرمانبەریک یان کەسیکی دیکە بانگھێشت بکات بۆ ئامادە بوون لە دانیشتنەکانی ئەنجومەن بە مەبەستی سوود وەرگرتن لە شارەزاییەکانیان.

چوارەم: نابیت ھیچ بابەتیك کە لە خشتە ی کارنامەکان نەھاتبیت بگریتەرپوو یان گفتوگۆی لەسەر بگریت تەنھا ئەگەر بە رەزامەندی زۆرینە ی ئەندامە ئامادە بووەکان بیت.

پینچەم: ئەندامی ئەنجومەن بۆی ھە یە بابەتیکی نەھاتوو لە خشتە ی کارنامەکان بجاتەرپوو ئەگەر زەرپووی بیت دوا ی رەزامەندی سەرۆک.

شەشەم: دانیشتنەکان بە ئاشکرا دەبن تەنھا ئەگەر بارودۆخ پینچەوانە کە ی بھوازیت لەسەر پینشینیاری سەرۆک یان دوو لەسەر سیی ئەندامان دوا ی رەزامەندی زۆرینە ی ئامادە بووان.

ماددە ی نۆ یەم:

یەكەم: ژمارە ی یاسایی کۆبوونەوہ بە ئامادە بوونی زۆرینە ی دوو لەسەر سیی ئەندامانی ئەنجومەن تەواو دەبیت و بە پینچەوانە ی کۆبوونەوہ کە بۆ رۆژی دواتری دوا دەخریت و ئەوساکە ژمارە ی یاسایی بە ئامادە بوونی زۆرینە ی ئەندامان تەواو دەبیت.

دووہم: لە کاتی ئامادە نە بوونی سەرۆک ئەوا جیگرە کە ی سەرۆکایەتی کردنی دانیشتنەکان لەئەستۆ دەگریت.

سییەم: بپیارەکان لە ئەنجومەن بە رەزامەندی زۆرینە ی ئەندامە ئامادە بووەکان وەر دەگریت و ئەگەر دەنگەکان یە کسان بوون ئەوا ئەو لایەنە پینشە خریت کە سەرۆکی تیدا یە.

ماددە ی دە ییەم:

ئەنجومەن بۆی ھە یە لە کاتی پینووستیدا لیژنە ی ھەمیشە یی یان کاتی لە ئەندامەکانی پینکبھینیت، و بۆی ھە یە پشت ببەستی بە کەسانی خاوەن شارەزایی و پسرپۆری لە بوارەکانی کاری ئەنجومەن.

ماددە ی یازدەم:

یەكەم: ئەندامییتی لە ئەنجومەن لەم حالەتانە ی خوارەوہ کۆتایی پیندیت:

۱- كۆتاييھاتنى ماوهى خولى ئىنجومەن.

۲- كۆچى دوايىكىردنى ئىندام.

۳- ئەگەر ئىندام توشى پەككەوتەيىھەكى ھەمىشەيى يان كەمئەندامىيى يان نەخۆشەيىھەكى ترسناك بىت و بىتتە بەربەست لە بەجىگەياندىنى كارەكانى پالپشت بە برپارىيىكى دەرگراو لە لىژنەيەكى پزىشكى تايىھەتمەند.

دووھەم: ئىندامىتى لە ئىنجومەن بە برپارى ئىنجومەنى پارىزگا لەم ھالەتەنەي خواروھە كۆتايى پىدەيت:

۱- دەستلەكاركىشانوھەي ئىندام، وھ دەستلەكاركىشانوھەكەش بەركار دادەندەيت لە رىكەوتى دەرچونى برپارى قەبولكىردنى لە لاين ئىنجومەنى پارىزگاھە بە زۆرىنەي ئىندامەكانى.

۲- ئەگەر مەرجىك لە مەرجەكانى ئىندامىتى ھاتوو لە ماددەي پىنجەمى ئەم پىپرەھە لە دەست بەدات.

۳- لەسەركارلادانى ئىندام بەھۆي ئامادەنەبوونى كۆپونەنەكانى ئىنجومەن سى جارى يەك لە دواي يەك بەبى پاساويكى رەوا، وھ لە دواي ئامادەنەبوونى دووھەي ئىندام ھۆشدارى ئاراستە دەكرىت بەو مەرجەي كۆي گشتى ھالەتەكانى ئامادەنەبوونى (۱۲) دوازە جار تىپەر نەكات لە ماوهى خولى ئىنجومەن.

سىيەھەم: ھوكمەكانى ھاتوو لە ھەردوو برگەي يەكەم و دووھەي ئەم ماددەيە لەسەر ھەر يەكە لە سەرۆك و جىگرى سەرۆك پىادە دەكرىن.

چوارەم: ئەگەر ئىندامىتى يەككىك لە ئىندامانى ئىنجومەن بەتال بىت ئەوا شوئىنگرەھەكەي بەپىي ھوكمەكانى ئەم پىپرەھە دەستىشان دەكرىت.

ماددەي دوازەھەم:

يەكەھەم: ئىنجومەن بە ھەلەھەشاوھە دادەندەيت ئەگەر زىاتر لە نيوھي ژمارەي ئىندامەكانى ئىندامىتى خويان لەدەست بەدەن.

دووھەم: ئىنجومەنى وھزىران لەسەر راسپاردەي ئىنجومەنى پارىزگا بۆي ھەيە ئىنجومەنى شارەوانى لەم ھالەتەنەي خواروھە ھەلەھەشىئىتەھە:

۱- پىشەيلىكارى گەورە لەو كارو ئەرکانەي پىي سىپىردراوھە.

۲- ئەگەر مانەھەي زىان بە بەرژەھەندى گشتى بگەيئىت.

۳- ئەگەر ئىنجومەن دەستەھەستان بىت لە بەجىگەياندىنى ئەرکەكانى.

۴- لە ھالەتى پىشەيلىكىردنى دەستور يان سەرىپچىكىردنى ياساكان.

سىيەھەم: ئىنجومەنى پارىزگا بۆي ھەيە لىژنەيەكى كاتىي پىكبەيئىت و كارەكانى ئەو ئىنجومەنەي ھەلەھەشىئىندراوھەتەھەي پى بسىپىرەيت، وھ ئىنجومەنىكى نوئ پىكدەھىئىرەيت ئەگەر ماوهى مايەھە لە شەش مانگ زىاتر بىت.

ماددەي سىزەھەم:

۱- لە ھالەتى يەكخستنى دوو شارەوانى يان زىاتر لە ئىنجامى فراوان بوونى سنورەكانىان و گەيشتىيان بە يەكترى، و پىكەيئانى شارەوانىيە نوئىيەكە ئەوا ئەو ھوكمانەي لە ياسا لەم پىپرەھەدا ھاتوون پىادە دەكرىن.

۲- له حالتهی هه‌لوه‌شانده‌وهی شاره‌وانی ته‌وا ته‌و حوکمانه‌ی له یاسادا هاتوون پیاده ده‌کرین.

مادده‌ی چوارده‌م:

ته‌نجومه‌ن بۆی هه‌یه له کاتی پیوستیدا هه‌ندیک له ده‌سه‌لاته‌کانی به‌پیتی یاسا بداته سه‌رۆکی شاره‌وانی.

مادده‌ی پازده‌م:

ته‌نجومه‌نی شاره‌وانی تایبه‌تکاری و ده‌سه‌لاته‌کانی خۆی به‌پیتی حوکمه‌کانی یاسا پیاده ده‌کات به‌و مدرجه‌ی

ناکۆک نه‌بیته له‌گه‌ڵ حوکمه‌کانی یاسای پارێزگا‌کانی هه‌ریمی کوردستان - عێراق ژماره (۳) ی سالی ۲۰۰۹.

مادده‌ی شانزده‌م:

ماف و جیاوکه‌کانی سه‌رۆکی ته‌نجومه‌ن و جیگره‌که‌ی و ته‌ندامان به‌ رینمایی دیار ده‌کرین که‌وا وه‌زاره‌تی

شاره‌وانی و گه‌شت و گوزار به‌ هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری ده‌ری ده‌کات.

مادده‌ی چه‌قده‌م:

ته‌م پێپه‌وه له‌ ریکه‌وتی بلاوکرده‌وه‌ی له‌ رۆژنامه‌ی فهرمی (وه‌قايعی کوردستان) جیبه‌جی ده‌کریت.

نیچیرقان بارزانی

سه‌رۆکی ته‌نجومه‌نی وه‌زیران

هۆیه‌ پیوستکاره‌کان

له‌به‌ر به‌رکاربوونی یاسای پارێزگا‌کانی هه‌ریمی کوردستان - عێراق ژماره (۳) ی سالی ۲۰۰۹، و ته‌نجامدانی

هه‌لبژاردنه‌کانی ته‌نجومه‌نه‌کانی پارێزگا‌کان به‌پیتی یاسای هه‌لبژاردنی ته‌نجومه‌نه‌کانی پارێزگا‌و قه‌زاو ناحیه‌کان له

هه‌ریمی کوردستان ژماره (۴) ی سالی ۲۰۰۹، وه‌ له‌به‌ر ته‌وه‌ی ته‌رکی پینکه‌پینانی ته‌نجومه‌نه‌کانی شاره‌وانی

دراوه‌ته ته‌نجومه‌نه‌کانی پارێزگا‌کان به‌پیتی مادده‌ی (۳۵) ی یاسای ژماره (۳) ی سالی ۲۰۰۹، ته‌وا ته‌م پێپه‌وه

ده‌رچوویندرا.